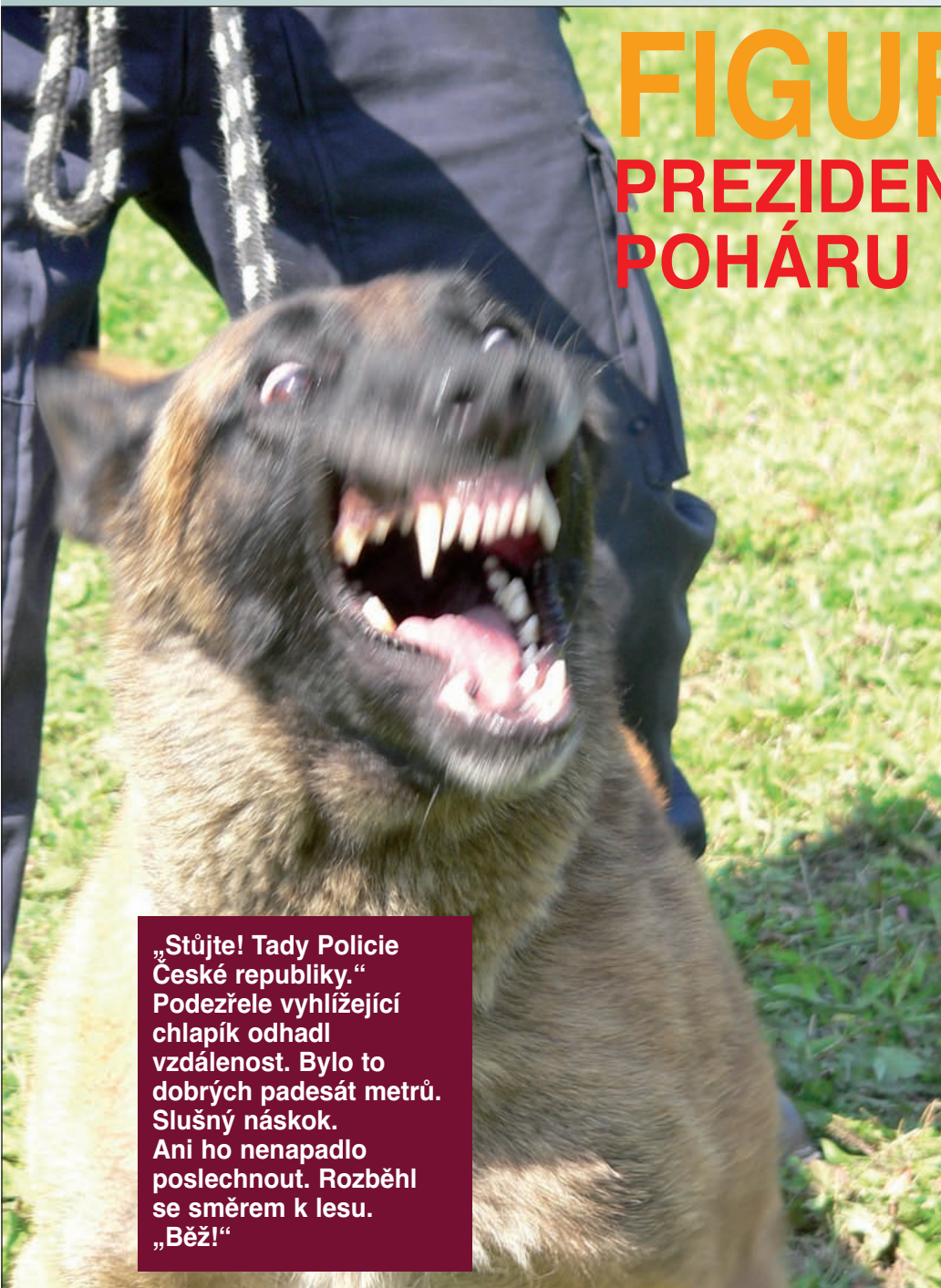

FIGURANT

PREZIDENTSKÉHO POHÁRU

„Stůjte! Tady Policie České republiky.“
Podezřele vyhlízející chlapík odhadl vzdálenost. Bylo to dobrých padesát metrů. Slušný náskok. Ani ho nenapadlo poslechnout. Rozběhl se směrem k lesu.
„Běž!“

Pes vyrazil. Suchá tráva mu šustila pod tlapami, blížil se neodvratně jako dělová koule. Prchající muž odhodil bundu, pes si jí ani nevšiml a pádil dál. Skočil a zakousl se do lokte. Muž zařval a pokusil se zvíře setřást. Marně. Německý ovčák nepustil. Rány klackem byly docela zbytečné. Vzápětí doběhl policista.

„Pust!“

Pes zaváhal. Zřejmě měl zlost.

„Pust!“

Tentokrát poslechl. Posadil se a sledoval dopadeného chlapíka podezřívavým pohledem. Ten se však tvářil poměrně přátelsky.

„Zákus výborný,“ oznámil rozhodčí. „S poslušností to bylo trochu slabší, byly potřeba povely dva.“

V zápisech přibyl příslušný počet bodů, přihlížející zatleskali. Muž s ochranným rukávem se vrátil na výchozí pozici.

„Stůjte! Tady policie.“

Následoval další beznadějný útěk.

Třináctý ročník celostátní soutěže o putovní pohár policejního prezidenta a současně třetí ročník policejního mistrovství České republiky psodů se služebními psy proběhl ve výcvikovém středisku v Balkové. Šlo o soustředění specialistů z celé země, o špičku pyramidy. Sem postoupili jen ti nelepší z tvrdé kvalifikace krajských přeborů, tady bylo možné posoudit vrcholnou úroveň služební kynologie.

Na malebném místě uprostřed lesů kdysi stávala vesnice, ve válečných a poválečných časech byla vykliděna, později zde vyrostl areál velké školy v přírodě, kam se sjížděly děti ze zakouřeného Mostu. To však netrvalo dlouho, z nedostatku peněz na provoz byla ozdravovna uzavřena, na nějaký čas tu našla sídlo střední policejní

Figurantské pomůcky se v posledních letech výrazně zlepšily

Podpraporčík René Konečný

škola, pak objekt převzala cizinecká a pohraniční policie a sloužil jako záchytné zařízení pro imigranty. Od prvního ledna letošního roku se zaniklá vesnice stala výcvikovým střediskem psodů a psů odboru služební kynologie a hipologie Policejního prezidia České republiky.

Poslušnost, stopa v terénu stará dvě hodiny i stopa stará pět hodin, osobní ochrana psodova, vyhledávání ztracených předmětů, likvidace výtržnosti, zákroky v místnosti, hladké zadržení. To jsou jen některé z disciplín soutěže, kde se o každý bod bojuje s olympijskou urputností. Podobně jako před třinácti lety. První ročník prezidentského poháru byl uspořádán v Býchoch a volně tak navazoval na dřívější Národní přebory psodů Veřejné bezpečnosti Československé republiky.

Psí život je bohužel poměrně krátký. Nikdo ze čtyřnohých býchorských vítězů dnes už asi nežije a jejich jména si můžeme

Žízeň v polních podmínkách

Během fotografování Vladimír Hovad ještě nevěděl, že spolu s Arisem zvítězili v kategorii hlídkových psů

Německý ovčák ochotně pózoval v potřebných detailech

jen přečíst na starých výsledkových listinách. Denny, Cerro, Arzo, Bak a Orest ..

Dnešní štěkot však nepřipouští nostalgii. Jede se dál.

Psovod krácející po lesní pěšině byl zákeřně a ze zálohy napaden. Německý ovčák reagoval jako blesk. Pán je nedotknutelný.

„Pust’!“

Marnost útoku nakonec uznal i muž navlečený do ochranného obleku.

● ● ●

Ředitel mistrovství, tajemníci, rozhodčí, sčítací komise, veterinární lékař. V seznamu organizačního štábu je i vcelku nenápadná kolonka. Figuranti. René Konečný, Martin Skřenek, Milan Římek. Nejstarší a nejzkušenější z trojice je podpraporčík Konečný.

„Jak se člověk stane figurantem?“

„Cest je bezpochyby spousta, základ je

ovšem ve vztahu k psům a k jejich výcviku. V době, kdy pomalu končil Svazarm, jsem chodil se svým psem na kynologický cvičák. A tehdy platilo – jseš nejmladší, tak si navlíkni rukáv a mazej. Nejdřív jsem se trochu bál, ale pomalu mě to začalo bavit. Je to vlastně taková napínavá hra mezi člověkem a zvířetem, každý pes je trošičku jiný, někdy jde dopředu odhadnout jeho reakce, jindy ne. Docela mě to spolklo, začala mě zajímat vyšší než amatérská úroveň, chodil jsem se dívat na větší závody a mistrovské přebory. V těch učednických letech jsem měl obrovské štěstí, že jsem se setkal s člověkem, kterého považuji za svůj vzor. Jmenuje se Jiří Ščučka a před lety také pracoval u policie jako psovod kriminální služby. Figurant je vynikající. Pokud vůbec něco dovedu, naučil jsem se to od něj. Jsem nesmírně rád, že jsme se sprátelili, že dodnes spolu často spolupracujeme.“

„A vaše cesta k policii?“

„Ta byla poměrně krátká. Nabídka se objevila už na vojně, a možnost, že bych se živil tím, co mě ohromně baví, byla tak

lákavá, že jsem byl vlastně rozhodnut už v době, kterou jsem si bral na rozmyšlenou.

Tehdy zrovna vznikalo výcvikové středisko v Dobroticích u Holešova, nastoupil jsem tam jako instruktor, dnes už je to dobrých třináct let. Víte, myslím, že je poměrně zajímavé, jak se vzájemně ovlivňují služební a civilní kynologie. V té služební je postatné to, co pes skutečně dovede. Pokud dejme tomu dokáže bezchybně sledovat čtyři kilometry dlouhou stopu, tak mu odpustíme, že není tak docela dokonale při povelu vlevo v bok. V jiných detailech je ale zase trochu vepředu civilní práce. Český kynologický svaz například velmi dbá na kvalifikaci figurantů. Existují přesně definované žebříčky úrovně, od místní, přes krajskou, celostátní, až po mezinárodní. Zkoušky jsou přísné, mezinárodní atesty se musí každé dva roky obnovovat, u důležitých závodů je tak bezpečně zaručena vysoká úroveň.

Policie ale profesi figuranta oficiálně nezná. Je sice uváděna v programech anebo na visačkách, ale žádná taková tabulka neexistuje, to je prostě pro instruktora nebo psovoda role navíc. U malých útvarů při běžném každodenním výcviku je to pochopitelné, ovšem na větších soutěžích už nezkušený figurant nemá co dělat. Psovodí si to dost dobře uvědomují, není nic výjimečného, že někdo ve svém volném čase naloží zvíře do auta a jede dvě stě nebo tři sta kilometrů kvůli jednomu pořádnému tréninku. A dobře ví, že se to vyplatí. Dotáhnout to třeba na mistra republiky není náhoda, je to výsledek ohromné spousty práce.“

● ● ●

Poslední zaštěkání, poslední povel. Čtyřdenní soutěžení skončilo, krásný den voněl

Soutěžení skončilo, přišel čas odpočinku

blížícím se podzimem. Psi se věnovali odpočinku, jejich pánové se shlukli před nástěnkou, kde se každou chvíli měly objevit celkové výsledky.

Během soutěží byl náš fotograf důsledně odháněn a vykazován do ustivé vzdálenosti, aby nenarušil regulérnost závodu, teď si konečně mohl užít.

„Prosil bych maličko vycenit zuby.“

Pes rozumí i nenacvičeným povelům.

„A zaštekát.“

Aris vyhověl.

René Konečný se znovu nasoukal do ochranného obleku. Mimochodem, není to tak laciná záležitost. Figurantské pomůcky se v posledních letech výrazně zlepšily, nicméně za kvalitu se platí. Jen pouhá údržba výstroje přijde na dobrých dvacet tisíc korun ročně.

„Běž!“

Pes Aris předvádí, co dovede, pózuje v potřebných detailech. Figurant mává klackem, zvíře zavěšené za rukáv se točí jako na řetízkovém kolotoči, ale nevzdává se.

„Pust!“

Pána nutno respektovat. Je po zlobě a všichni jsou zase kamarádi. Ve skupince přihlížejících se ozval chlapík, který se právě vrátil od nástěnky. Zvedl pěst s palcem obráceným nahoru. Takže to vyšlo. Praporčík Vladimír Hovad a jeho pes Aris ze služby cizinecké a pohraniční policie zvítězili v kategorii hlídkových psů.

Německý ovčák to vyslechl s nevelkým zájmem. Sluší se ovšem, aby byl mistr

republiky oslovován celým jménem. Je to Aris od Malšovického lesa.

● ● ●

„Co strach?“

„Ale ovšem, jenom hlupák se nebojí.“ pokračoval René Konečný. „Víte, figurantství je tak trochu adrenalinový sport, o vypjaté okamžiky rozhodně není nouze. Jako profese je to psychicky náročné, ale zkušenosti získáte jenom tím, že odchytáte stovky a stovky psů. Nějaké to pokousání k tomu samozřejmě patří. Někdy je to horší, jindy lepší, sešitých jizev mám dost, modřiny se nepočítají, to je prostě na denním pořádku. Zpravidla je to vždycky taková souhra náhod, jednou chyba figuranta, jindy psovoda, někdy selžou technické

tak, jak bych chtěl. Ale až jednou zestárnou a pověším figurantství na hřebíček, tak si psa pořídím a zkusím se vyrovnat těm, co tu tentokrát soutěžili. Mimochodem, úroveň byla vynikající.“

● ● ●

Mistrovství republiky skončilo, putovní pohár policejního prezidenta byl předán.

V kategorii hlídkových psů obsadili první místo praporčík Vladimír Hovad a jeho Aris, druzí byli podpraporčík Roman Moučka s Loganem, třetí nadporučík Radek Severin s Hugem.

Mezi pátracími psy byli nejlepší poručík Jiří Srb se Sagasem, na stříbro dosáhli praporčík Jaroslav Mrtka s Rexem, třetí byli nadpraporčík Radovan Morávek s Ambrou.

Pes má pachatele zadržet, ne potrhat

pomůcky. Praskne vodítko, pes se vyvleče z obojku, když je zkrátka zle, musí se reagovat tak, aby byla škoda co nejmenší. Třeba mu nastavit ruku, ať si rafne. S tím konečnou počítá i výcvik. Pes má popadnout a držet. Překusování, tedy opakované kousání, je na soutěžích hodnoceno špatně především proto, že tak je možné způsobit mnohem vážnější zranění. Zvíře má pachatele zadržet, ne potrhat.“

„Jak posuzujete útočnou a zlá plemena?“

„Nesmysl. Žádná zlá plemena neexistují. Nelíbí se mi to házení odpovědnosti na zvířata tam, kde jde o chybu majitele. Jistě, jsou agresivnější a bojovnější druhy psů, ovšem ta agresivita nikdy není od počátku zaměřená proti lidem a nemá v plánu zabít. To jen mizerný výcvik, nebo spíš nedostatek pořádného výcviku, dokáže psa totálně zkazit. Zakazovat by se neměla plemena, ale zakázat by se mělo lidem, kteří na to nemají, aby si nějaké zvíře vůbec pořizovali.“

„Vy sám, máte psa?“

„Zatím ne. Nebylo by to odpovědné, nemám na něj dost volného času. V zaměstnání toho není málo, mimo to jezdím po nejrůznějších civilních kynologických soutěžích, nemohl bych se výcviku věnovat

V soutěži družstev byl nejlepší tým Východočeského kraje ve složení praporčík Jaroslav Mrtka a pes Rex, praporčík Jaroslav Petráček a jeho Miki, praporčík Jaroslav Vereš s Badem a poručík Petr Zika s Aronem.

Druzí byli reprezentanti Služby cizinecké a pohraniční policie s praporčíci Lenkou Brožovou a jejím Jackem, podpraporčíkem Petrem Kašpárkem se psem Indem, kapitánem Josefem Tomanem s Jíllem a praporčíkem Vladimírem Hovadem s Arisem.

Třetí místo pak obsadili psovodi ze Západočeského kraje. Poručík Jiří Srb se Sagasem, podpraporčík Josef Lofler s Foxem, praporčík Marián Lenárt s Xarrem a podpraporčík Roman Moučka s Loganem.

● ● ●

Fanfáry, potlesk, gratulace. Poslední večer. Stopy vychladly, figuranti si sbalili nádobíčko. Následoval odjezd k útvarům, kde čeká běžná každodenní práce.

Nad výcvikovým střediskem v Balkové zářilo podzimní sluníčko.

**Antonín JIROTKA
Foto Václav ŠEBEK**